

## Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Beantwoording ongevraagd advies ASDD over het plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27

### Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 31-10-2023

Notanummer : 2023-1018

Datum : 31-10-2023

Programma : 09 - Jeugd en onderwijs

Portefeuillehouder : Wethouder Duursma,

Bijlage(n) : 231011 Ongevraagd advies\_ PvA jongeren in kwetsbare positie .pdf, Reactie op ongevraagd advies plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27..docx

### Parafering

<li>25-10-2023: Programmamanager</li><li>25-10-2023: Wethouder</li>

### Agendering

\* 26-10-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

### Definitieve akkoord

2-11-2023

B & W d.d.: 31-10-2023

### Besluit

1. In te stemmen met het sturen van de beantwoordingbrief aan de ASDD

De nota en het besluit openbaar te maken

### Inleiding

Op 11 oktober 2023 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Deventer (hierna ASDD) een ongevraagd advies middels een brief naar het college gestuurd.

In deze brief verzoekt de ASDD u het plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27 nog eens kritisch te bekijken en te herzien met inachtneming van een 7-tal punten.

### Beoogd maatschappelijk resultaat

Helderheid te verschaffen aan de ASDD over het plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27

### Kader

- Plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27

### Betrokken partijen en participatie

De beantwoordingsbrief is afgestemd met collega's van het programma jeugd en onderwijs.

De brief dient het doel de ASDD en de daarbij aangesloten partijen te informeren over ons plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27.

### **Argumenten voor en tegen**

De brief van de ASDD dient beantwoord te worden. Dat is niet alleen een verplichting, maar ook wenselijk gezien de rol die de ASDD vervult voor de gemeente Deventer.

In de rol van adviesraad kan deze organisatie gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen en zaken agenderen die betrekking hebben op het beleid van de gemeente.

### **Financiële consequenties en dekking**

Er zijn geen financiële consequenties.

### **Openbaarmaking en communicatie**

De beantwoordingsbrief kan openbaar gemaakt worden.

Er is geen reden of aanleiding extra aandacht te schenken aan de brief.

### **Aanpak en uitvoering**

De brief wordt na accordering gestuurd naar de ASDD.



# Adviesraad Sociaal Domein

DEVENTER

Aan het College van B&W  
van de gemeente Deventer  
Postbus 5000  
7400 GC Deventer

Onderwerp: ongevraagd advies Plan van Aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27.

Behandeld door: dhr. H. Slats, namens cluster jeugd en onderwijs ASDD

Deventer, 11 oktober 2023

Geacht College,

Hoewel ongevraagd adviseren wij u het PVA Jongeren in kwetsbare posities 16-27 jaar nog eens kritisch te bekijken en te herzien met inachtneming van de volgende punten.

#### 1. Doelgroep

De doelgroep bestond oorspronkelijk uit dakloze en thuisloze jongeren. In het plan van aanpak gaat het om kwetsbare jongeren die problemen hebben op 1 of meer terreinen van de zogenoemde big 5. Daar is op zich geen bezwaar tegen, maar betekent wel een forse uitbreiding van de doelgroep en het is de vraag of het project daarmee niet te veel hooi op de vork neemt.

#### 2. Integrale aanpak

Positief in het plan van aanpak is het denken in samenhang met de verschillende leefgebieden, de zogenoemde big 5, het plan volgt hier prima het gemeentelijke jeugdbeleid, door niet alleen bijvoorbeeld een dak boven het hoofd te regelen, maar ook te kijken naar de samenhang met andere problemen die het gevolg zijn van dakloosheid (of de oorzaak).

#### 3. Organisatie

De projectorganisatie blijft beperkt tot het ambtelijke niveau en is gericht op bureaucratische beheersing van de verschillende projectstappen. Op onderdelen zijn ook weer projectleiders actief en dat maakt de top van de organisatie erg zwaar. Het ontbreekt aan de verbinding met de werkvloer. De werkvloer die met deze doelgroep te maken heeft, zijn onder andere team toegang jeugd, de sociale wijkteams. Ze worden wel genoemd, maar maken geen deel uit van de projectorganisatie. Ook jongeren participeren niet in de organisatie. Hun rol is beperkt tot doelgroep waarmee gecommuniceerd wordt. Dit druist in tegen het adagium "niet praten over, maar praten met". Terwijl er toch jongeren bekend zijn bij de instellingen op de werkvloer en er ook (ervarings-)kennis aanwezig is bij Zwerfjongeren Nederland.

#### 4. Inzet middelen

De gemeente zet 200 duizend euro in om een probleem op te lossen. Doel is nul dakloze en thuisloze jongeren. Het middel om dat doel te bereiken lijkt nu slechts de inzet van een ambtenaar: de projectleider. Het probleem wordt daarmee niet opgelost. Er zijn in het projectplan ook andere middelen aangekondigd, zoals het doorbreken van knelpunten, maar nergens staat dat de projectleider bevoegdheden heeft, dus zal het bij signaleren blijven en is het de werkvloer die het met dezelfde middelen moet

oplossen. Het geld lijkt beter besteed als professionals van de werkvloer een actieve rol krijgen met de bijbehorende faciliteiten.

#### 5. Startpunt

Het project heeft een onduidelijke beginsituatie. Het gaat om vragen als: wat gebeurt er nu, om het probleem op te lossen; wat zijn de knelpunten; wat is de omvang? Als de werkvloer niet in staat was het probleem met de huidige middelen op te lossen, wat voegt het project toe dat het wel oplost?

#### 6. Interventies voor de schermen

Samenwerken volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regie is prima en een belangrijk speerpunt in het jeugdbeleid. In dat kader is er een test met het open inwonerplatform; verbindt dat aan termijnen in plaats van een open eind dat nog nader te bepalen is. Gegevensdeling is daarbij een urgent thema en moet zo snel mogelijk aangepakt worden.

Casuïstiek moet nooit afgerond worden in 2024, maar een voortdurend onderdeel van een lerende organisatie zijn. Dat geldt voor meer punten die hier aangekaart worden. Het mag geen actie zijn die beperkt blijft tot dit project en daarna weer stopt. Het verdient een structurele inbedding.

#### 7. Interventies achter de schermen

Wonen: jammer dat het doorstroomvraagstuk buiten de scope van dit project valt, want het is wel degelijk relevant. Ook deze samenhang is een onderdeel van het integrale denken om complexe problemen op te kunnen lossen. We waarderen zeer dat bruikbare initiatieven als "housing first" en een woonconsulent worden ingezet. Wij attenderen u op meer bruikbare initiatieven als bv het woondepot. De ambities voor een tussenvoorziening (powerhouses) mogen wel aan termijnen gebonden worden; het lijkt ons een noodzakelijke stap om de problematiek van jongeren in kwetsbare positie aan te pakken.

We missen de rol van het onderwijs, terwijl het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs toch ook met dit vraagstuk in aanraking komen.

Tenslotte attenderen wij u op de zogenoemde ETHOS-telling, waarmee het Kansfonds in samenwerking met de HU aan de slag gaat. Meet deze telling wordt beoogd meer inzicht te krijgen in de groep van dak- en thuisloze mensen en hun verschillende levenssituaties. 55 gemeenten hebben zich reeds aangemeld om met deze telling het probleem beter in kaart te brengen. Wij adviseren u ook aan te sluiten.

Wij hopen dat onze adviezen zullen bijdragen tot een verbetering van het plan van aanpak en de oplossing van kwetsbaarheden in de positie van jongeren.

Graag zien we uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,  
De Adviesraad voor het Sociale Domein Deventer,

Mw. J. Santbergen,  
voorzitter

dhr. Th. Oorthuis,  
secretaris

Grote Kerkhof 1  
Postbus 5000  
7400 GC Deventer

Adviesraad Sociaal Domein Deventer  
Postbus 5000  
7400GC Deventer

14 0570  
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl  
e-mail

DEV-BLD/ 2023-1018  
kenmerk

uw referentie

31 oktober 2023  
Datum

C. Botjes  
contactpersoon

Reactie op ongevraagd advies plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27.  
onderwerp

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein Deventer,

Hartelijk dank voor uw advies met betrekking tot het plan van aanpak jongeren in kwetsbare positie 16-27. Onderstaand vindt u onze reactie op uw aandachtspunten.

### 1. Doelgroep

De doelgroep bestond oorspronkelijk uit dakloze en thuisloze jongeren. In het plan van aanpak gaat het om kwetsbare jongeren die problemen hebben op 1 of meer terreinen van de zogenoemde big 5. Daar is op zich geen bezwaar tegen, maar betekent wel een forse uitbreiding van de doelgroep en het is de vraag of het project daarmee niet te veel hooi op de vork neemt.

*Reactie: De raad heeft de ambitie uitgesproken om in 2024 geen dak- en thuisloze jongeren meer in Deventer te hebben. Om dit probleem op te lossen moeten we zowel de mensen helpen die nu dak- en thuisloos zijn als de mensen die een hoog risico hebben om het te worden. We volgen hierbij de lijn uit de regionale verkenning: het maximale doen om dak- en thuisloosheid onder jongeren te voorkomen. De adviezen uit de regionale verkenning die het college heeft overgenomen gaan zowel over voorkomen van dak en thuisloosheid als over het helpen van jongeren die nu dak- en thuisloos zijn. We onderschrijven dat dit geen eenvoudige opgave is.*

### 2. Integrale aanpak

Positief in het plan van aanpak is het denken in samenhang met de verschillende leefgebieden, de zogenoemde big 5, het plan volgt hier prima het gemeentelijke jeugdbeleid, door niet alleen bijvoorbeeld een dak boven het hoofd te regelen, maar ook te kijken naar de samenhang met andere problemen die het gevolg zijn van dakloosheid (of de oorzaak).

### 3. Organisatie

De projectorganisatie blijft beperkt tot het ambtelijke niveau en is gericht op bureaucratische beheersing van de verschillende projectstappen. Op onderdelen zijn ook weer projectleiders actief en dat maakt de top van de organisatie erg zwaar. Het ontbreekt aan de verbinding met de werkvloer. De werkvloer die met deze doelgroep te maken heeft, zijn onder andere team toegang jeugd, de sociale wijkteams. Ze worden wel genoemd, maar maken geen deel uit van de projectorganisatie. Ook jongeren participeren niet in de organisatie. Hun rol is beperkt tot doelgroep waarmee gecommuniceerd wordt. Dit druipt in tegen het adagium "niet praten over, maar praten met". Terwijl er toch jongeren bekend zijn bij de instellingen op de werkvloer en er ook (ervarings-)kennis aanwezig is bij Zwervjongeren Nederland.

*Reactie: Het figuur in bijlage 1 is een tamelijk eenvoudige projectorganisatie. Het enige opmerkelijke aan de projectorganisatie is dat de projectleider twee rollen vervult: 1. Hij volgt de voortgang van de projecten en heeft contact met de klankbord- en stuurgroepen (middenin het figuur), en 2. Hij vervult een benodigde rol binnen de speciale projecten (onderin het figuur). Voor alle duidelijkheid. In het figuur is 'de projectleider' dezelfde persoon ondanks dat hij op meerdere plekken is weergegeven. Wij herkennen niet dat de verbinding met de werkvloer en met jongeren ontbreekt. De uitvoerende teams en jongeren worden betrokken in de uitvoering van verschillende projecten. Dit is ook terug te lezen in de beschrijving van de verschillende interventies. Wij horen graag van u op welke specifieke onderdelen in de aanpak u het gevoel heeft dat jongeren en de uitvoerende teams onvoldoende betrokken worden.*

#### 4. Inzet middelen

De gemeente zet 200 duizend euro in om een probleem op te lossen. Doel is nul dakloze en thuisloze jongeren. Het middel om dat doel te bereiken lijkt nu slechts de inzet van een ambtenaar: de projectleider. Het probleem wordt daarmee niet opgelost. Er zijn in het projectplan ook andere middelen aangekondigd, zoals het doorbreken van knelpunten, maar nergens staat dat de projectleider bevoegdheden heeft, dus zal het bij signaleren blijven en is het de werkvloer die het met dezelfde middelen moet oplossen. Het geld lijkt beter besteed als professionals van de werkvloer een actieve rol krijgen met de bijbehorende faciliteiten.

*Reactie: In de regionale verkenning wordt geconstateerd dat het op te lossen probleem complex is en betrekking heeft op veel organisaties en afdelingen binnen de gemeente. Daarmee is het essentieel om met een integrale aanpak aan de slag te gaan. De regionale verkenning adviseert om hiervoor een projectleider aan te stellen die helpt om de acties in de tijd te prioriteren en de samenhang tussen de activiteiten en de verschillende domeinen te bewaken. De projectleider heeft ook de opdracht om de uitvoerende medewerkers en betrokken partners nauw te betrekken bij de uitvoering van het plan van aanpak. Zonder een projectleider mist coördinatie en overzicht wat ten koste gaat van het doelmatig behalen van resultaten. Op dit moment zien we geen aanleiding om te stellen dat de bevoegdheden van de projectleider ontoereikend zijn.*

*Ten behoeve van uw laatste punt. Graag horen we hoe u de deze actieve rol van de professional in de praktijk voor u ziet ten opzichte van de huidige uitvoeringspraktijk.*

#### 5. Startpunt

Het project heeft een onduidelijke beginsituatie. Het gaat om vragen als: wat gebeurt er nu, om het probleem op te lossen; wat zijn de knelpunten; wat is de omvang? Als de werkvloer niet in staat was het probleem met de huidige middelen op te lossen, wat voegt het project toe dat het wel oplost?

*Reactie: De aanleiding voor het plan van aanpak was de regionale verkenning uit november 2021. Het plan van aanpak is een lokale vertaling van de adviezen uit de regionale verkenning en geeft hiermee een volledig overzicht van de lokale knelpunten die we moeten oplossen.*

*Met betrekking tot het laatste punt, de toegevoegde waarde van het project, verwijzen wij wederom naar de adviezen uit de regionale verkenning. Hierin wordt geadviseerd dat gezien de complexiteit van de problematiek er een integrale aanpak opgesteld moet worden. Dit project voorziet in deze vertaling naar een integrale aanpak.*

#### 6. Interventies voor de schermen

Samenwerken volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regie is prima en een belangrijk speerpunt in het jeugdbeleid. In dat kader is er een test met het open inwonerplatform; verbindt dat aan termijnen in plaats van een open eind dat nog nader te bepalen is. Gegevensdeling is daarbij een urgent thema en moet zo snel mogelijk aangepakt worden.

Casuïstiek moet nooit afgerond worden in 2024, maar een voortdurend onderdeel van een lerende organisatie zijn. Dat geldt voor meer punten die hier aangekaart worden. Het mag geen actie zijn die beperkt blijft tot dit project en daarna weer stopt. Het verdient een structurele inbedding.

*Reactie: De ontwikkeling van Open Inwoner Platform kent nog geen uitgestippeld tijdspad. Dit is de reden waarom we in het plan van aanpak geen termijnen verbinden aan deze interventie. Het tijdspad is mede afhankelijk van de mogelijke kwesties die naar boven komen in de huidige testfase.*

*Voor veel interventies in het plan van aanpak geldt dat ze een structurele inbedding nodig hebben. Hier is ook aandacht voor. In aanloop tot de eindrapportage evalueren we welke onderdelen goed geborgd zijn en welke nog langer aandacht vragen.*

#### 7. Interventies achter de schermen

Wonen: jammer dat het doorstroomvraagstuk buiten de scope van dit project valt, want het is wel degelijk relevant. Ook deze samenhang is een onderdeel van het integrale denken om complexe problemen op te kunnen lossen. We waarderen zeer dat bruikbare initiatieven als "housing first" en een woonconsulent worden ingezet. Wij attenderen u op meer bruikbare initiatieven als bv het woondepot.

De ambities voor een tussenvoorziening (powerhouses) mogen wel aan termijnen gebonden worden; het lijkt ons een noodzakelijke stap om de problematiek van jongeren in kwetsbare positie aan te pakken.

We missen de rol van het onderwijs, terwijl het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs toch ook met dit vraagstuk in aanraking komen.

*Reactie: We zijn op de hoogte van het initiatief het woondepot en andere ontwikkelingen in het land.*

*We onderzoeken of deze ontwikkelingen ook kansrijk zijn voor de gemeente Deventer.*

*Ten behoeve van uw laatste punt. De samenwerking met partners (waaronder het onderwijs) krijgt onder andere aandacht bij het onderdeel 'samenwerking rondom jongeren'. Graag horen we van u welke precieze rol u van het onderwijs mist zodat we de huidige rol van het onderwijs in ons plan van aanpak beter kunnen wegen.*

#### 8. Tenslotte

Tenslotte attenderen wij u op de zogenoemde ETHOS-telling, waarmee het Kansfonds in samenwerking met de HU aan de slag gaat. Meet deze telling wordt beoogd meer inzicht te krijgen in de groep van dak- en thuisloze mensen en hun verschillende leefsituaties. 55 gemeenten hebben zich reeds aangemeld om met deze telling het probleem beter in kaart te brengen. Wij adviseren u ook aan te sluiten.

*Reactie: Enkele jaren geleden hebben we ook het aantal dak- en thuisloze jongeren in beeld gebracht. We zullen afwegen wanneer het een goed moment is voor een hertelling.*

Wij hopen dat we met deze schriftelijke reactie voldoende ingegaan zijn op de aandachtspunten van uw adviesraad. Zoals u heeft kunnen lezen hebben wij uw adviesraad ook enkele wedervragen gesteld. We nodigen uw adviesraad graag uit voor een ambtelijk gesprek om deze wedervragen te bespreken en de dialoog te vervolgen over uw advies.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,  
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König